

Терапія пацієнтів із COVID-19: клінічні дослідження та рекомендації в різних країнах

С.В. Зайков

Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика, м. Київ

Конфлікт інтересів: відсутній

ОБҐРУНТУВАННЯ. Протягом останнього року коронавірусна хвороба (COVID-19) перебуває у фокусі багатьох наукових досліджень. Національні підходи до ведення станів, пов'язаних із вірусом SARS-CoV-2, можуть істотно відрізнятися, що зумовлено соціально-економічними особливостями, станом системи охорони здоров'я в різних регіонах світу, інерцією в прийнятті регуляторних рішень, а також мінливістю доказової бази щодо ефективності різних терапевтичних підходів.

МЕТА. Розглянути рекомендації, актуальні клінічні дослідження, клінічний досвід щодо ведення пацієнтів із COVID-19 у різних країнах.

РЕЗУЛЬТАТИ. Національні рекомендації з ведення пацієнтів із COVID-19 можуть істотно відрізнятися в різних регіонах світу. Уряди кожної країни в співпраці з провідними експертами та з урахуванням світового досвіду обирають і корегують оптимальні для місцевого населення шляхи подолання пандемії коронавірусної інфекції.

ВИСНОВКИ. Вибір методів профілактики та лікування COVID-19 пов'язаний із можливостями системи охорони здоров'я, регіональним рівнем антибіотикорезистентності, актуальною епідемічною ситуацією, соціально-економічними й іншими факторами. Протягом останніх 5-6 місяців епідемічна ситуація в різних регіонах світу значно відрізнялася, що могло створити неоднакові умови для проведення якісних клінічних досліджень із великою кількістю учасників. Навіть у межах однієї країни висновки та рекомендації щодо лікування COVID-19 різних професійних асоціацій та експертних груп можуть відрізнятися. Експертні організації здійснюють незалежну оцінку клінічного досвіду з лікування COVID-19 і доходять різних висновків. Таке явище є цілком нормальним і бажаним для мінімізації систематичної помилки в умовах надшвидкого оновлення доказової бази.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: коронавірусна хвороба, COVID-19, SARS-CoV-2, настанова, патогенетична терапія, тяжкість перебігу.

Therapy of patients with COVID-19: clinical studies and recommendations in different countries

S.V. Zaikov

National Medical Academy of Postgraduate Education named after P.L. Shupyk, Kyiv

Conflict of interest: none

BACKGROUND. During 2020 coronavirus disease (COVID-19) is at the focus of many scientific studies. National approaches to the management of conditions associated with the SARS-CoV-2 can differ significantly due to socio-economic characteristics, capabilities of the health care system in different regions of the world, inertia in making regulatory decisions, as well as the variability and limitations of evidence base regarding effectiveness of various therapeutic approaches.

OBJECTIVE. To review guidelines and clinical experience in the management of patients with COVID-19 around the world.

RESULTS. National guidelines for COVID-19 management can vary significantly in different regions of the world. The governments of each country, in cooperation with leading experts and taking into account global experience, choose and constantly adjust the best ways to overcome COVID-19 epidemic in local population.

CONCLUSIONS. The choice of methods for prevention and treatment of COVID-19 is associated with the capabilities of the healthcare system, regional level of antibiotic resistance, current epidemiological conditions, socio-economic factors, etc. Over the past 5-6 months the epidemiological conditions in different regions of the world have varied significantly, which could create unequal conditions for conducting high-quality clinical trials with a large number of participants. Even within one country the conclusions and recommendations for the treatment of COVID-19 developed by different medical associations and expert groups may differ significantly. Expert organizations conduct an independent evaluation of emerging clinical experience in the treatment of COVID-19 and come to different conclusions. This phenomenon is quite normal and desirable to minimize systematic error in the context of rapidly updating clinical evidence.

KEY WORDS: coronavirus disease, COVID-19, SARS-CoV-2, guideline, pathogenetic therapy, course severity.